

HAYAT SİGORTALARI GENEL ŞARTLARI

A- Sigortanın Kapsamı

A.1 - Sigortalı, Sigorta Ettiren ve Lehdar

Hayatı üzerine sigorta sözleşmesi yapılan kişiye “Sigortalı”, prim ödemek suretiyle sigortalının menfaatini sigortacı nezdinde sigortalayan kişiye “Sigorta Ettiren” ve sigorta sözleşmesine taraf olmamakla beraber, lehine sigorta sözleşmesi yapılan ve rizikonun gerçekleşmesi halinde kural olarak sigorta tazminatını sigortacıdan isteme hakkına sahip olana da “Lehdar” denir.

Sigortalı ile sigorta ettiren aynı şahıs olabileceği gibi, hayatta kalma şartıyla yapılan sigortalarda lehdar da aynı şahıs olabilir.

Bir kimsenin hayatı, ya o kimse veya onun bilgi ve izni olmasa bile dilediği bir veya birkaç sigortacıya çeşitli bedellerle üçüncü bir kişi tarafından sigorta ettirilebilir; şu kadar ki, üçüncü kişinin o kimsenin hayatının devamında maddi ve manevi menfaatinin bulunması sigortanın geçerliliği için şarttır.

A.2 - Sigortanın Konusu

Sigortacı, bu sigorta ile bir kimsenin belirli bir süre içinde veya sözleşmede belirtilen şart ve haller içinde ölümü veya o kimsenin sözleşmede belirtilen belli süreden fazla yaşaması ihtimalini ya da her iki ihtimali beraber sigorta edebilir.

Ancak küçüklerin, mahcurların veya mümeyyiz olmayanların ölümünü şart koyarak sigorta etmek batıl, bunların hayatı üzerine sigorta yapmak geçerlidir. Her iki halde de ölüm gerçekleşirse sigortanın ölüm tarihindeki riyazi ihtiyatı ödenir.

Bu genel şartlara göre riyazi ihtiyat ödenmesi gereken hallerde varsa kâr payı da ödenir.

A.3 - Sigorta Teminatı Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatı dışındadır:

3.1. Sigortalı, sigortacıyı haberdar etmeksizin ticari hava hatları üzerinde yolcu nakline ruhsatlı işletmelerin uçak veya herhangi bir hava gemisinde ancak yolcu sıfatıyla seyahat edebilir. Hayatı sigortalanan kişinin ölümü yolcu sıfatı dışında havada yapılan yolculuklar esnasında olursa, şirket yalnız riyazi ihtiyatı ödemekle yükümlüdür, ölüm tazminatı ödenmez.

3.2. Sigortalı, intihar veya intihara teşebbüs sonucunda öldüğü takdirde, sigortalının intiharı anında akli melekeleri ne olursa olsun, sigortacı sigortanın o andaki riyazi ihtiyatını öder. Aksine bir sözleşme ile süre kısaltılmış olmadıkça sigortalı aralıksız olarak en az üç yıl devam etmiş bulunuyorsa, sigortacı sigorta teminatının tamamını ödemekle yükümlüdür.

3.3. Sigortadan faydalanan kimse hayatı üzerine sigorta yapmış olanı öldürmüş veya onun öldürülmesinde herhangi bir şekilde suç ortaklığı etmişse, sigorta bedelinden mahrum kalır ve bu bedel ölenin mirasçılara ait olur.

3.4. Aksi sözleşme ile kararlaştırılmadıkça, sigorta savaş halinde geçerli değildir. Ancak sigortalı savaş esnasında ve savaş hareketleri dolayısıyla ölürse, ölüm tarihindeki riyazi ihtiyatlar, ödeme tarihine kadar geçecek süreye ait teknik faizleriyle birlikte hak sahiplerine ödenir.

3.5. Sigortalı, aksine bir sözleşme olmadığı sürece; AIDS, nükleer, biyolojik ve kimyasal silah kullanımı veya nükleer, biyolojik ve kimyasal maddelerin açığa çıkmasına neden olacak her türlü saldırı ve sabotaj veya tedavi amaçlı olanlar hariç nükleer rizikolar sonucu ölürse, sigortacı, yalnız riyazi ihtiyatı ödemekle yükümlüdür.

A.4 - Sigorta Bedelinin Artırılması

Sigorta süresi içinde, sigorta ettirenin talebi ve sigortacının da kabulü halinde sigorta bedeli artırılabilir.

Sigorta özel şartları gereği sigorta bedelini kendiliğinden artıran haller hariç, sigorta ettiren teminat artışı talep ettiğinde, durumu sigortacıya yazılı olarak bildirmek ve sigortacının gerekli gördüğü durumlarda yeni bir sağlık raporunu sigortacıya vermek zorundadır.

Sigorta bedelinin artırılması halinde yapılacak beyanlar hakkında C.2 hükümleri uygulanır.

A.5 - Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de ve her halükarda rizikonun gerçekleşmesiyle sona erer.

A.6 - Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta dünyanın her yerinde geçerlidir.

B- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Hak Sahiplerinin Yükümlülükleri

Hak sahipleri, rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren, durumu beş gün içinde sigortacıya bildirmek zorundadırlar.

Hak sahipleri, poliçeden doğan haklarını talep edebilmek için, aşağıdaki yazılı belgeleri, masrafi kendilerine ait olmak üzere, temin ederek sigortacıya verir.

- Sigorta poliçesi (kayıbı halinde sigortalı veya hak sahibinden alınacak imzalı beyan yeterlidir),
- Nüfus idaresi tarafından verilecek tasdikli ve vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Gerekirse ölüm nedenini açıklayan doktor raporu veya gömme izni,
- Gaiplik halinde mahkemeden alınacak olan gaiplik kararı,
- Lehdar tayin edilmediği durumlarda veraset ilamı,

Sigortacı vefat rizikolarında gerekirse tazminatı kesinleştirmek için sağlık karnesi ile hastane durum raporunu da ayrıca isteyebilir. Sigortacı, talep halinde, lehdar ya da sigorta ettirene, tazminatın ödenmesine ilişkin olarak aldığı belgeler karşılığında bir alındı belgesi vermek zorundadır.

Bütün belgelerin sigorta şirketine verilmesinden sonra sigortacı, sözleşme hükümlerine göre ödemesi gereken kesinleşmiş tazminatı on gün içinde hak sahiplerine öder. Poliçenin bulunmadığı durumlarda Şirket kayıtları esas alınır.

Sadece hayatta kalma şartıyla yapılmış olan sözleşmelerde, sözleşmede belirtilen sürenin dolması nedeniyle yapılacak ödemelerde, sadece sigorta poliçesi ve onaylı nüfus suretinin verilmesi yeterlidir.

C- Çeşitli Hükümler**C.1 - Sigorta Priminin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması**

Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise, ilk taksit poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir.

Sigorta sözleşmesinin yapılmasına ilişkin teklifnamenin sigorta şirketine ulaştığı tarihten itibaren 30 gün içinde reddedilmemesi halinde, sigorta sözleşmesi yapılmış olur.

Teklifnamenin verilmesi sırasında alındı belgesi karşılığında alınan para, teklifnamenin şirketçe kabul edilmesi halinde, sigorta ettirenin prim borcuna mahsup edilir.

Hayatı sigorta olunan kimse, ilk primin ödenmesinden önce ölmüş ise sigorta hükümsüzdür.

Bir yıldan uzun süreli hayat sigortalarında sigorta ücretinin veya taksitlere bağlanmış olduğu takdirde herhangi bir taksidinin vadesinde ödenmemesi halinde sigortacı, sigorta ettirenin kendisine bildirmiş olduğu son ikametgah adresine taahhütlü mektupla veya noter kanalıyla, ücret veya taksidin bir ay içinde ödenmesini, aksi takdirde sigortanın feshedilmiş olacağını ihtar eder. Bu sürenin sonunda söz konusu ücret veya taksit ödenmemiş ise sözleşme feshedilmiş olur.

Bir yıl ve daha kısa süreli hayat sigortalarında ise, sigorta ettiren kimse primini veya taksitlere bağlanmış olduğu takdirde herhangi bir taksidini vadesinde ödememesi halinde temerrüde düşer ve temerrüt gününü takip eden 15 gün içinde dahi sigorta ettiren prim borcunu ödemediği takdirde, bu müddetin bitiminden itibaren 15 gün süre ile sigorta teminatı durur. Bu sürenin sonuna kadar prim ödenmediği takdirde, sigorta sözleşmesi herhangi bir ihtara gerek kalmadan feshedilmiş olur.

Sigorta primi önceden taraflarca belirlenen vadede makbuz karşılığında ödenir. Poliçede belirtilmek kaydıyla PTT ve diğer kişilerden alınacak primlerin ödendiğine dair belgeler sigorta şirketi makbuzu ile eş değerdedir.

Aksine bir sözleşmeyle süre kısaltılmış olmadıkça, üç yıl geçmeden sigorta ettiren sigortadan cayar veya taahhüdüne uymazsa, verdiği primi veya bedeli sigortacıdan talep edemez.

İlk üç senenin primleri ödendikten sonra müteakip primler ödenmeyecek olursa poliçe feshedilmez; ancak sigortacı re'sen madde C.5 hükümlerini uygular.

C.2 - Sözleşmenin Yapılması Sırasındaki Beyan Yükümlülüğü

2.1. Sigortacı, bu sözleşmeyi, gerek sigorta ettiren gerekse bilgisinin olduğu hallerde hayatı sigorta edilenlerin ve temsilci aracılığıyla sigorta yapılıyorsa temsilcinin de beyanını esas tutarak yapmıştır.

2.2. Gerek sigorta ettiren gerekse sigortalı ve temsilci, sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında kendisine bilinen ve sigortacının sözleşmeyi yapmasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek bütün halleri bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün ihlali halinde, sigortacı durumu

öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak sekiz gün içinde prim farkını talep edebilir.

Ancak sigortacının bildirilmemiş, eksik veya yanlış bildirilmiş olan hususları bilmesi veya ihbar etmemenin ya da yanlış ihbar etmenin kusura dayanmaması halinde cayma caiz değildir. Bu durumda rizikonun kabul edildiğinden daha yüksek olması nedeniyle daha fazla bir prim alınması gerekiyorsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması, sigortacının gerçeğe aykırı veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde söz konusudur.

Beyan yükümlülüğünün kasıtlı ihlalinde, sigortacı, riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

Kastın söz konusu olmadığı durumlarda riziko; sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği veya caymanın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı tazminatı o tazminata ilişkin olarak tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

2.3. Cayma veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

2.4. Sözleşme akdedilmesinden itibaren aralıksız veya itirazsız olarak iki yıl süreyle yürürlükte kalmışsa, artık sigortacı sözleşmeden cayamaz, ancak durumu öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde prim farkını talep edebilir. Ancak sigortalı talep edilen prim farkını kabul etmezse, rizikoya ilişkin olarak alınan prim ile alınması gereken prim arasındaki oran çarpılıp çıkan miktar tazminat olarak ödenir.

2.5. Eksik ve yanlış beyan, fazla prim alınmasına neden olmuşsa, fazla alınan miktar sigorta ettirene gün esaslı üzerinden iade olunur.

C.3 - Sigorta Süresi İçinde Beyan Yükümlülüğü

Sözleşmenin yapılmasından sonra, sigortacının izni olmadan, rizikoya etki edebilecek hususlarda meydana getirilen değişikliklerin sekiz gün içinde sigortacıya bildirilmesi gerekir.

Durumun sigortacı tarafından öğrenilmesinden sonra,

3.1. Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmaması ya da daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise, sigortacı sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur. Ancak prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmenin feshi, sigortacının değişikliği öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde söz konusudur.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Her ne şekilde olursa olsun, değişikliği öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösterir bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

3.2. Değişiklik rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulanmasını gerektirir hallerden ise, sigortacı değişikliğin yapıldığı tarihten itibaren dönem sonuna kadar geçecek süre için, gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

3.3. Sigortacının sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde

a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce

b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,

c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde riziko gerçekleşirse, sigortacı tazminatı, o tazminata ilişkin olarak tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4 - Sigortanın Tekrar Yürürlüğe Konulması veya Eski Haline Dönüştürülmesi

Primin ödenmemesinden dolayı fesih veya tenzil edilmiş olan sözleşme, ödenmeyen ilk primin vadesini izleyen altı ay içinde ve birikmiş primler, her primin vadesinden itibaren hesap edilecek kanuni gecikme faiziyle birlikte, sigorta ettiren tarafından bir defada ödenmek şartıyla, tekrar yürürlüğe konulur veya eski haline dönüştürülür.

Bu altı aylık süre geçtiği takdirde, sigortacı isterse, masrafı sigorta ettirene ait olmak üzere sigortalıdan yeni bir muayene isteyebilir. Muayene sonucu sigortanın devamı bakımından uygun görüldüğü ve birikmiş primler yukarıda yazılı esaslar dahilinde ödendiği takdirde, sigortacı sözleşmeyi tekrar yürürlüğe koyar.

Sigortanın yürürlüğe yeniden girmesi esnasında sigortalının hayatta bulunması şarttır.

Sigortanın yeniden yürürlüğe konması esnasında yapılacak beyanların gerçeğe aykırı olması halinde madde C.2 hükümleri uygulanır.

C.5 - Ücretsiz Sigorta (Tenzil)

Sigorta ettiren kimse, aksine bir sözleşmeyle süre kısaltılmış olmadıkça en az 3 yıllık primi ödedikten sonra sigortadan cayar veya taahhüdüne uymaz ve sigortayı satın alma (iştirā) hakkını da kullanmaz ise, sigortası prim ödenmesinden muaf bir sigorta haline çevrilmiş olur. Bu takdirde sigorta bedeli poliçede ve tarife teknik esaslarında gösterildiği şekilde indirilir.

C.6 - Satın Alma (İştirā)

Sigortacı, aksine bir sözleşmeyle kısaltılmış olmadıkça en az 3 yıllık primi ödenmiş olan bir sigortayı, sigorta ettirenin talebi üzerine ve sigorta poliçesinin geri verilmesi karşılığında, poliçede belirtilen şekilde satın almak zorundadır.

C.7 - Borç Verme (İkraz)

Sigortacı aksine bir sözleşmeyle kısaltılmış olmadıkça en az 3 yıllık primi ödenmiş sigortada, sigorta ettirenin talebi üzerine ve poliçenin iadesi karşılığında, sigorta poliçesi üzerinden ödünç para vermek zorundadır.

Borcun faizleri, taraflarca kararlaştırılan vadelerde ödendiği sürece, sözleşme yürürlükte kalır. Faizler vadelerinde ödenmeyecek olursa, sigortacı sigorta ettirene bir ihbar mektubu göndererek, borcunu işlemiş faiz ve masraflarıyla üç ay içinde ödemeye davet eder. Borç bu süre içinde ödenmez ise sigortacı re'sen iştirā eder ve alacağını işlemiş faiz ve masraflarıyla birlikte tahsil eder. Kalan miktar sigorta ettirene iade olunur.

C.8 - Hak veya Borçların Devri - Menfaatların Değiştirilmesi

8.1. Bu sözleşmeden doğan hakların veya borçların devri mümkündür.

8.2. Sigorta ettiren, sigortadan faydalanan kimseyi, sigortanın başlangıcında veya daha sonra tayin edebileceği gibi istediği zaman değiştirme hakkına da sahiptir. Ancak, sigorta ettiren değiştirme hakkından vazgeçtiğini poliçeye yazdırmakla birlikte, poliçeyi lehdara teslim etmiş ise artık o kişiyi değiştiremez.

C.9 - Poliçenin Kaybı

Poliçenin kaybı halinde, şirkette bulunan ve sigorta ettiren tarafından onaylanmış kağıt ve belgeler esas, kaybolan nüsha geçersiz kabul edilerek, yerine sigorta ettiren tarafından imza edilecek bir kayıp formu karşılığında ikinci bir örnek poliçe verilir. Bu konuda yapılacak masraflar sigorta ettirene aittir.

C.10 - Tebliğ ve İhbarlar

Sigortalı ve sigorta ettirenin bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır. Sigortacının bildirimleri de sigorta ettirenin ve sigortalının poliçede gösterilen adresine aynı surette yapılır.

Bu adreslerin değişmiş olması halinde ise, sigorta ettiren bunu sigorta şirketine bildirmek zorundadır. Aksi takdirde sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigorta ettirene ulaştırılmamış olmasından doğacak kanuni sonuçlar, doğrudan doğruya sigorta ettirene ait olur. Taraflara imza karşılığında, elden verilen mektup veya telgraf ile yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

C.11 - Sigortalıya Ait Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler, bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya, sigorta ettirene ve lehdara ait öğrenecekleri sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

C.12 - Yetkili Mahkeme

Bu sözleşmeden doğan uyuşmazlıklar nedeniyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda, yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigortalının ikametgahının bulunduğu, sigorta şirketince açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemelerdir.

C.13 - Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.14 - Özel Şartlar

Sigorta sözleşmelerine, genel şartlara aykırı düşmemek ve sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.